

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Οι παρούσες οδηγίες έχουν ως σκοπό την ενημέρωση του προσωπικού που εργάζεται στα Ειδικά Σχολεία σε ότι αφορά τα συμπτώματα λοίμωξης από τον κορωνοϊό SARS-CoV-2, τις απαραίτητες ενέργειες σε περίπτωση εμφάνισης κρούσματος και τα προληπτικά μέτρα κατά της διασποράς του ιού. Οι κορωνοϊοί είναι μία ομάδα ιών που συνήθως προκαλούν αναπνευστικές λοιμώξεις, η σοβαρότητα των οποίων ποικίλλει στον άνθρωπο και στα ζώα.

Με βάση τα διαθέσιμα επιδημιολογικά δεδομένα, ο κορωνοϊός SARS-CoV-2 μεταδίδεται από άνθρωπο σε άνθρωπο μέσω αναπνευστικών σταγονιδίων που αποβάλλονται από το άτομο που έχει προσβληθεί από τον ιό, μέσω ομιλίας, βήχα ή πταρμού ή με την άμεση ή έμμεση επαφή με τις εκκρίσεις αναπνευστικού (δηλαδή μέσω μολυσμένων χεριών και επιφανειών). Ο χρόνος επώασης της νόσου υπολογίζεται σε 2-14 ημέρες με μέσο χρόνο επώασης τις 5.1 ημέρες. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, ο ιός SARS-CoV-2 μπορεί να επιβιώνει σε επιφάνειες από λίγες ώρες έως αρκετές ημέρες και φαίνεται από μελέτες ότι εξαρτάται από τις περιβαλλοντικές συνθήκες (θερμοκρασία και υγρασία), καθώς και τον τύπο της επιφάνειας (μέταλλο, ξύλο, χαρτί, γυαλί, πλαστικό κ.ά.). Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία, ο ιός φέρει λιπόφιλη εξωτερική στοιβάδα, γεγονός που καθιστά τον επαρκή και σχολαστικό καθαρισμό (χεριών και επιφανειών) απαραίτητη ενέργεια για την προφύλαξη μετάδοσης. Η ανωτέρω λιπόφιλη συμπεριφορά, μας οδηγεί στην αναγκαία λήψη σχολαστικών καθημερινών μέτρων καθαρισμού – απολύμανσης των επιφανειών και των αντικειμένων.

Το Υπουργείο Υγείας αναγνωρίζει πρωτίστως τη σημασία και την αναγκαιότητα παροχής εκπαίδευσης/θεραπείας κατά την περίοδο πανδημίας. Λαμβάνοντας, επίσης, ως πρωταρχικό γνώμονα την προστασία όλων των πολιτών, και συνεπώς και των παιδιών, κατά την περίοδο διαχείρισης μιας παγκόσμιας και πρωτόγνωρης υγειονομικής κρίσεως, συστήνει την επιπρόσθετη υποστήριξη πολιτών (ενηλίκων και ανηλίκων) που ενδεχομένως να χρειάζονται επιπρόσθετη βοήθεια και υποστήριξη για την επιτυχή τήρηση των οριζόντιων μέτρων προφύλαξης, όπως της υγιεινής και κοινωνικής αποστασιοποίησης που προβλέπονται για τη μείωση της διασποράς και τη διαφύλαξη της ατομικής προστασίας, ως αναφαίρετο δικαίωμα όλων των πολιτών της χώρας.

Το Υπουργείο Υγείας συστήνει ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα Ειδικά Σχολεία και ειδικότερα:

- Στους εργαζόμενους, αλλά και στις ομάδες ατόμων, ιδιαίτερα ανήλικων παιδιών, που φοιτούν στα εν λόγω σχολεία και κινδυνεύουν

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

περισσότερο να νοσήσουν σοβαρά με COVID-19, λόγω της παρουσίας υποκείμενων χρόνιων προβλημάτων υγείας, όπως αναπνευστικά, καρδιολογικά και άλλα σοβαρά προβλήματα υγείας, όπως αναδεικνύεται και από τα δεδομένα της διεθνούς βιβλιογραφίας.

- Στους εργαζόμενους, αλλά και στις ομάδες ατόμων, ιδιαίτερα ανήλικων παιδιών, που φοιτούν στα εν λόγω σχολεία και υπάρχει εν γένει δυσκολία εφαρμογής των απαραίτητων προφυλάξεων και μέτρων με σκοπό την αποτροπή της διασποράς του ιού υψηλής μεταδοτικότητας SARs-CoV-2.

A. Προληπτικά μέτρα κατά της διασποράς του COVID-19 στα Ειδικά Σχολεία

Τα προληπτικά μέτρα κατά της διασποράς του COVID-19 περιλαμβάνουν οδηγίες ατομικής υγιεινής, οδηγίες για τους εργαζόμενους, οδηγίες για τον περιορισμό των επαφών, οδηγίες καθαρισμού και απολύμανσης χώρων, επιφανειών και αντικειμένων και διοικητικά μέτρα. Οι εργαζόμενοι στις δομές οφείλουν να ακολουθούν τις οδηγίες ατομικής υγιεινής και ταυτόχρονα να φροντίζουν ώστε οι οδηγίες αυτές να τηρούνται και από παιδιά/άτομα μέσα στα πλαίσια των ιδιαιτεροτήτων του σχολείου και να προσαρμόζονται αντιστοίχως. Οι οδηγίες καθαρισμού και απολύμανσης απευθύνονται οριζόντια σε όλο το προσωπικό, αλλά ιδιαίτερα στο βοηθητικό προσωπικό (π.χ. καθαρίστριες).

1. Οδηγίες ατομικής υγιεινής

- Αποφυγή επαφής χεριών με τα μάτια, τη μύτη και το στόμα για τη μείωση του κινδύνου μόλυνσης από τον ιό.
- Αποφυγή κοινής χρήσης προσωπικών αντικειμένων.
- Σε βήχα ή φτέρνισμα, κάλυψη της μύτης και του στόματος με το μανίκι στο ύψος του αγκώνα ή με χαρτομάντιλο. Το χρησιμοποιημένο χαρτομάντιλο πρέπει να απορρίπτεται αμέσως μετά τη χρήση τόσο από τα παιδιά όσο και από το προσωπικό μέσα στους κάδους απορριμμάτων.
- Τακτικό πλύσιμο των χεριών των παιδιών και των εργαζομένων με υγρό σαπούνι και νερό για τουλάχιστον 20 δευτερόλεπτα. Ακολουθεί προσεκτικό στέγνωμα των χεριών με χάρτινες χαρτοπετσέτες μίας χρήσης, οι οποίες θα απορρίπτονται στους κάδους απορριμμάτων.

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

- Τα παιδιά και οι εργαζόμενοι μπορούν εναλλακτικά να χρησιμοποιούν αντσηπτικό αλκοολούχο διάλυμα (περιεκτικότητας 70% σε αλκοόλη) ή χαρτομάντιλα με αλκοόλη. Συνιστάται καλό τρίψιμο των χεριών μέχρι το αντσηπτικό να στεγνώσει. Τα χέρια πρέπει να πλένονται καλά οπωσδήποτε πριν τη λήψη τροφής.

2. Προσωπικό

- Το προσωπικό θα πρέπει να εφαρμόζει τις οδηγίες ατομικής υγιεινής, όπως αναφέρονται ανωτέρω. Όλο το προσωπικό των Ειδικών Σχολείων πρέπει να βρίσκεται σε εγρήγορση για πιθανή εμφάνιση συμπτωμάτων συμβατών με λοίμωξη του αναπνευστικού συστήματος (π.χ. βήχας, πυρετός).
- Το προσωπικό θα πρέπει να απομακρύνεται από την εργασία σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων συμβατών με λοίμωξη από τον νέο κορωνοϊό ή σε περίπτωση επαφής με επιβεβαιωμένο ή ύποπτο κρούσμα, σύμφωνα με τις οδηγίες που θα λάβει από τη Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Ελέγχου Λοιμωδών Νοσημάτων. (ΜΕΕ&ΕΛΝ). Η διάρκεια της απομάκρυνσης από τα εργασιακά καθήκοντα θα εξαρτηθεί από τα αποτελέσματα του εργαστηριακού ελέγχου, καθώς και από τις κατευθυντήριες οδηγίες που ισχύουν ανάλογα με την τρέχουσα φάση της επιδημίας.

3. Περιορισμός επαφών και διατήρηση αποστάσεων όσον είναι εφικτό:

- Αποφυγή επαφής με άτομα που έχουν συμπτώματα λοίμωξης
- Αποφυγή στενής επαφής (χειραψίες, αγκαλιές και φιλιά)
- Αποφυγή των συναθροίσεων και του συγχρωτισμού οπουδήποτε
- Αποφυγή επαφής με άτομα που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες.

4. Οδηγίες καθαρισμού και απολύμανσης

- Ο νέος κορωνοϊός μπορεί να επιβιώσει σε επιφάνειες και αντικείμενα από ώρες έως ημέρες, ενώ οι υψηλότερες θερμοκρασίες και η έκθεση στο ηλιακό φως μειώνουν τον χρόνο επιβίωσής του.

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

- Ο καθαρισμός των επιφανειών με σαπούνι και νερό απομακρύνει την οργανική ύλη (μικροοργανισμούς και ρύπους) από τις επιφάνειες και μειώνει τον κίνδυνο εξάπλωσης του COVID-19.
- Η εφαρμογή απολυμαντικών σκοτώνει τους παθογόνους μικροοργανισμούς που έχουν επιμολύνει επιφάνειες και αντικείμενα μειώνοντας ακόμη περαιτέρω τον κίνδυνο εξάπλωσης της λοίμωξης. Επειδή η παραμονή οργανικής ύλης πάνω στις επιφάνειες αδρανοποιεί τα απολυμαντικά, συνιστάται όπως πριν την εφαρμογή τέτοιων ουσιών (π.χ. χλωριούχου διαλύματος) η επιφάνεια να έχει καθαριστεί πρώτα με κοινά καθαριστικά.

5. Διαδικασία καθημερινής καθαριότητας στα Ειδικά Σχολεία

- Το προσωπικό καθαριότητας κατά τη διάρκεια των εργασιών του θα πρέπει να χρησιμοποιεί τον κατάλληλο προστατευτικό εξοπλισμό που περιλαμβάνει προστατευτική μάσκα, κατά προτίμηση χειρουργική, προστατευτικά γάντια μίας χρήσης και στολή εργασίας με πλαστική ποδιά μίας χρήσης. Αμέσως μετά την αφαίρεση των γαντιών τα χέρια θα πρέπει να πλένονται πολύ καλά με νερό και σαπούνι ή αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα (τουλάχιστον 70% αλκοόλη). Τα αντισηπτικά διαλύματα τοποθετούνται σε ασφαλές σημείο, ώστε να μην είναι προσβάσιμα στα παιδιά.
- Όλες οι αίθουσες του σχολείου θα πρέπει να αερίζονται πολύ καλά, ιδιαίτερα πριν αλλά και κατά τη διάρκεια του καθαρισμού τους.
- Η καθαριότητα των επιφανειών με κοινό απορρυπαντικό ή υγρό σαπούνι προηγείται της χρήσης απολυμαντικών, ιδιαίτερα δε όταν αυτές είναι εμφανώς λερωμένες.
- Συστηματικός και καθημερινός καθαρισμός επιφανειών (πόμολα, διακόπτες, πάγκοι, γραφεία, θρανία κ.ά.) με κοινά καθαριστικά απαιτεί την τριβή των λείων επιφανειών και ιδιαίτερα αυτών που αγγίζονται πιο συχνά από τα μέλη της σχολικής κοινότητας.
- Ο καθαρισμός υλοποιείται με προϊόντα οικιακής χλωρίνης που είναι αποτελεσματικά έναντι του κορωνοϊού, όταν αραιωθούν κατάλληλα. Εναλλακτικά μπορούν να χρησιμοποιηθούν αντισηπτικά αλκοολούχα διαλύματα (με 70% ελάχιστη συγκέντρωση αλκοόλης) ή οποιοδήποτε άλλο εγκεκριμένο ενεργό σκεύασμα έναντι των ελυτροφόρων ιών.

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

- Για τον καθαρισμό του εξοπλισμού και ιδιαίτερα των ηλεκτρονικών συσκευών πρέπει να ακολουθούνται οι οδηγίες του κατασκευαστή. Εάν δεν υπάρχουν διαθέσιμες οδηγίες μπορεί να χρησιμοποιηθεί αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα (τουλάχιστον 70% αλκοόλης) σε μαντηλάκια ή ψεκασμούς, ενώ οι επιφάνειες θα πρέπει να στεγνώσουν καλά πριν χρησιμοποιηθούν από άλλο άτομο.

6. Σχετικά με τα απολυμαντικά επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Η χλωρίνη δεν αναμειγνύεται με απορρυπαντικά ή διαλύματα αμμωνίας.
- Τα διαλύματα χλωρίνης εφαρμόζονται σε επιφάνειες για τουλάχιστον 1 λεπτό και η αποτελεσματικότητά της δράσης τους διαρκεί για τουλάχιστον 24 ώρες.
- Η χρήση των απολυμαντικών θα πρέπει να γίνεται όπου επιτρέπεται ανάλογα με το είδος της επιφάνειας, σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
- Η αραίωση των απολυμαντικών, ο χρόνος εφαρμογής τους, ο χρόνος αερισμού του χώρου και ο εξοπλισμός του προσωπικού καθαριότητας θα πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες χρήσης του κάθε προϊόντος.
- Αποθηκεύστε τα απολυμαντικά με τον κατάλληλο τρόπο και κρατήστε τα μακριά από παιδιά.

7. Η προετοιμασία του διαλύματος αραιωμένης χλωρίνης γίνεται αναμειγνύοντας:

- Η συγκέντρωση χλωρίνης πρέπει να είναι 1000 ppm. Αυτό επιτυγχάνεται με τη διάλυση χλωρίνης σε νερό με βάση φόρμουλα. Στην Κύπρο στο εμπόριο κυκλοφορεί το διάλυμα χλωρίνης 3%, το οποίο αραιώνεται συνήθως 1:30.
- Ο προαύλιος χώρος καθαρίζεται με κοινά απορρυπαντικά και νερό.
- Υπάρχουν πολλά ζητήματα που προκύπτουν και δεν σχετίζονται με τον COVID-19, όταν ανοίγουν ξανά δημόσια κτίρια και χώροι που έχουν κλείσει για παρατεταμένες περιόδους. Για παράδειγμα, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για να διασφαλιστεί η ασφάλεια του συστήματος νερού

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

του κτιρίου. Δεν είναι απαραίτητο να καθαριστούν τα συστήματα εξαερισμού, εκτός από τη συνήθη συντήρηση, ως μέρος της μείωσης του κινδύνου για COVID 19.

8. Ειδικό Σχολείο με επιβεβαιωμένο θετικό κρούσμα COVID-19

Βασικές αρχές

- Προτείνεται η απομόνωση όλων των χώρων που χρησιμοποιούνταν από το επιβεβαιωμένο θετικό με COVID-19 μέλος της σχολικής μονάδας, προτού ξεκινήσει ο καθαρισμός με χρήση χλωριούχου διαλύματος, ώστε να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα έκθεσης άλλων ατόμων που βρίσκονται στο σχολικό περιβάλλον.
- Οι εξωτερικές πόρτες και τα παράθυρα πρέπει να παραμείνουν ανοικτά, ώστε να γίνει επαρκής αερισμός του χώρου. Αν υπάρχει δυνατότητα, ο καθαρισμός της αίθουσας να ακολουθεί μετά από 24ωρο αερισμό της.
- Το προσωπικό καθαριότητας θα πρέπει να επιμεληθεί όλες τις περιοχές που χρησιμοποιήθηκαν από το επιβεβαιωμένο θετικό κρούσμα με COVID-19, γραφεία, τουαλέτα, κοινόχρηστοι χώροι, αίθουσες, τραπεζαρία), εστιάζοντας κυρίως στις επιφάνειες όπου υπήρξε επαφή.
- Το προσωπικό καθαριότητας θα πρέπει πάντα να φοράει τον απαραίτητο προστατευτικό εξοπλισμό (χειρουργική μάσκα, ολόσωμη ποδιά με μακριά μανίκια, γάντια, γυαλιά/ασπίδες προσώπου).
- Ο εξοπλισμός καθαρισμού πρέπει να είναι μίας χρήσης και να μην χρησιμοποιηθεί σε άλλους χώρους εάν δεν καθαριστεί κατάλληλα.
- Η διαδικασία καθαριότητας και εφαρμογής απολυμαντικών στις επιφάνειες γίνεται σύμφωνα με τις παραπάνω οδηγίες. Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.pio.gov.cy/coronavirus .

9. Πρόσθετα προληπτικά μέτρα

- Όλο το προσωπικό να τύχει εξέτασης COVID-19 και όσα από τα παιδιά επιθυμούν, με τη σύμφωνη γνώμη των γονέων τους, μπορούν επίσης να προβούν σε εξέταση για COVID-19.
- Ο μέγιστος αριθμός παιδιών/ενηλίκων ανάλογα με το μέγεθος της αίθουσας (απόσταση 2 μέτρων) είναι 12.

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

- Να διατηρείται απόσταση 2 μέτρων μεταξύ των παιδιών στην αίθουσα και στα δωμάτια ενώ στους εξωτερικούς χώρους να διατηρείται απόσταση 5 μέτρων, εάν είναι εφικτό.
- Να αποφεύγεται η κοινή χρήση μολυβιών, στυλό και άλλων προσωπικών αντικειμένων.
- Παιχνίδια ή άλλα αντικείμενα τα οποία δεν είναι εύκολο να πλένονται ή να απολυμαίνονται, να μη χρησιμοποιούνται.
- Ρούχια αντικείμενα ή παιχνίδια να χρησιμοποιούνται μόνο από ένα παιδί πλένονται και απολυμαίνονται πριν να χρησιμοποιηθούν από άλλο παιδί.
- Το πλύσιμο παιχνιδιών τα οποία έχουν έρθει σε επαφή με αναπνευστικές εκκρίσεις (ρινικές, στοματικές) να τοποθετούνται ξεχωριστά μέχρι να πλυθούν από κάποιο άτομο που φορεί γάντια.
- Βιβλία ή άλλα χάρτινα αντικείμενα δεν θεωρούνται υψηλού κινδύνου μετάδοσης του ιού.
- Κάθε κρεβάτι να είναι στην προβλεπόμενη απόσταση των 2 μέτρων και να χρησιμοποιείται αποκλειστικά από το ίδιο άτομο. Σε περίπτωση που υπάρχει κρεβάτι, το οποίο χρησιμοποιείται από άλλα παιδιά, θα πρέπει πριν τη χρήση από κάθε παιδί να αλλάζονται σεντόνια και μαξιλάρια.
- Ο ιματισμός να πλένεται καθημερινά.
- Ο/Η σχολικός/ή βοηθός/συνοδός (σχβ/σ) προτού αλλάξει την πάνα του παιδιού να πλένει τα χέρια του παιδιού και τα δικά του και ακολούθως να φοράει γάντια.
- Τα γάντια και οι χρησιμοποιημένες πάνες να τοποθετούνται σε ειδικές σακούλες απορριμμάτων και να ξαναπλένονται τα χέρια του παιδιού.
- Ο χώρος όπου έγινε η αλλαγή να απολυμαίνεται με αλκοολούχο διάλυμα.
- Να ακολουθείται η ίδια διαδικασία με καινούριο ζευγάρι γαντιών όταν θα γίνει αλλαγή πάνων σε άλλο παιδί.

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

10. Πλύσιμο/σίτιση/κράτημα παιδιού/ατόμου

- Οι σχβ/σ να φέρουν ειδικές προστατευτικές μακρυμάνικες ποδιές μίας χρήσης όταν πρόκειται να κρατήσουν ένα παιδί είτε επειδή κλαίει είτε επειδή πρόκειται να το ταΐσουν, επίσης να φορούν μάσκες και επιπλέον διαφανές πλαστικό προστατευτικό.
- Τα ρούχα του παιδιού να αλλάζονται εάν είναι λερωμένα, ή εάν έχουν εκκρίσεις, και να τοποθετούνται προσεχτικά σε πλαστικές σακούλες.
- Οι σχβ/σ να πλένουν τα χέρια τους πριν και μετά την επαφή τους με παιδιά.
- Όλα τα αντικείμενα σίτισης π.χ. κουτάλια, πιρούνια, μπιμπερό να πλένονται κανονικά με ειδικό υγρό σαπουνι.

11. Προπαρασκευαστικό φαγητό και γεύμα

- Οι γονείς ενθαρρύνονται να ετοιμάζουν το φαγητό στο σπίτι και να το στέλνουν στο σχολείο.
- Το προσωπικό που θα ετοιμάζει και σερβίρει το φαγητό στα παιδιά να φορεί μάσκες και γάντια και να μην έχει προηγουμένως ασχοληθεί με την αλλαγή πανών υγείας των παιδιών, ακολουθώντας το πρωτόκολλο για τους χώρους εστίασης.
- Επίσης, το προσωπικό να βοηθά τα παιδιά που δεν μπορούν τα ίδια να πλένουν τα χέρια τους.

12. Άλλα μέτρα

- Έλεγχος του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης, ώστε να αποκατασταθούν άμεσα τυχόν βλάβες.
- Εξασφάλιση επάρκειας όλης της απαραίτητης υλικοτεχνικής υποδομής για την εφαρμογή της υγιεινής των χεριών και της αναπνευστικής υγιεινής από τους εργαζόμενους και τα παιδιά:
 - Υγρό σαπουνι σε κάθε νιπτήρα και χαρτοπετσέτες
 - Ποδοκίνητοι κάδοι που κλείνουν, εκεί και όπου υπάρχει δυνατότητα (εναλλακτικά οι σακούλες θα πρέπει να απορρίπτονται καθημερινά)
 - Χαρτομάντιλα

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

- Αλκοολούχα αντισηπτικά διαλύματα.
- Μέριμνα ώστε οι νιπτήρες στις τουαλέτες να διαθέτουν πάντα φιάλη με υγρό σαπούνι και χάρτινες πετσέτες μίας χρήσης, οι οποίες πρέπει να απορρίπτονται σε κάδους που θα είναι δίπλα στους νιπτήρες.
- Μέριμνα ώστε όλοι οι κάδοι απορριμμάτων να διαθέτουν ποδοκίνητο καπάκι και να περιέχουν πλαστική σακούλα μίας χρήσης.
- Επιμελής και συχνός καθαρισμός των αντικειμένων κοινής χρήσης.
- Ανάρτηση έντυπων οδηγιών με τις οδηγίες ατομικής υγιεινής.
- Πρόβλεψη για την απρόσκοπτη λειτουργία σε περίπτωση απουσίας κρίσιμου προσωπικού (αριθμητικά και ποιοτικά).
- Παρακολούθηση των εξελισσόμενων επιδημιολογικών δεδομένων και σε περίπτωση επέκτασης της διασποράς του νέου κορωνοϊού στην κοινότητα, επικαιροποίηση των μέτρων σύμφωνα με τις οδηγίες της Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Ελέγχους Λοιμωδών Νοσημάτων (ΠΕΕ&ΕΛΝ).
- Τα προγράμματα θεραπευτικής υδροθεραπείας και κολύμβησης δεν θα προσφέρονται στο παρόν στάδιο.
- Κατά το διάλειμμα, τα πολυπαιχνίδια και η αμμοδόχος στην αυλή του Ειδικού Σχολείου θα παραμείνουν κλειστά, ώστε να μην χρησιμοποιούνται από τα παιδιά. Μπορούν να αξιοποιηθούν τα ατομικά παιχνίδια, νοουμένου ότι θα τηρούνται όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα ασφάλειας.

B. Απαραίτητες ενέργειες σε περίπτωση εκδήλωσης συμπτωμάτων κορωνοϊού COVID-19 από παιδί ή εργαζόμενο σε Ειδικό Σχολείο

- Σύμφωνα με τα επιστημονικά δεδομένα, ο ιός μπορεί να προκαλέσει ήπια γριπώδη συμπτωματολογία όπως: πυρετό, βήχα, πονόλαιμο, αγευσία/ανοσμία, δυσκολία στην αναπνοή, μυαλγίες, καταβολή.
- Σε σοβαρές περιπτώσεις μπορεί να εμφανιστούν σοβαρή πνευμονία, σύνδρομο οξείας αναπνευστικής δυσχέρειας, σήψη και σηπτικό σοκ και θάνατος. Τα άτομα που ανήκουν σε ομάδα υψηλού κινδύνου (π.χ. ηλικιωμένοι, καρδιοπαθείς, άτομα με σακχαρώδη διαβήτη, ηπατοπάθειες

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

ή πνευμονοπάθειες, ανοσοανεπάρκεια) είναι πιθανότερο να εμφανίσουν σοβαρή νόσο.

- Πρέπει να γίνεται αξιολόγηση των παιδιών για ενδεχόμενα συμπτώματα λοίμωξης αναπνευστικού συστήματος με την είσοδό τους στο σχολείο.
- Σε περίπτωση που παιδί ή εργαζόμενος εμφανίζει τα ανωτέρω συμπτώματα λοίμωξης του αναπνευστικού, απομονώνεται σε ειδικά διαμορφωμένο καλά αεριζόμενο χώρο, τοποθετείται χειρουργική μάσκα εάν είναι δυνατό, η διεύθυνση του σχολείου θα πρέπει να επικοινωνήσει ΑΜΕΣΑ με τους γονείς/κηδεμόνες για την άμεση παραλαβή του παιδιού τους. Οι γονείς/κηδεμόνες θα επικοινωνήσουν με τους Προσωπικούς τους Ιατρούς/Παιδιάτρους για περαιτέρω οδηγίες. Εάν το παιδί/άτομο βρίσκεται υπό την προστασία του κράτους, η διεύθυνση του σχολείου θα επικοινωνήσει με τον Προσωπικό του Ιατρό/Παιδίατρο. Στην περίπτωση που ασθενής με ύποπτη λοίμωξη χρειάζεται να μεταφερθεί σε κλινική COVID-19/Ιατρείο Δημόσιας Υγείας ενημερώνεται άμεσα το νοσηλευτήριο μέσω 1420, ώστε να ληφθούν όλα τα απαιτούμενα μέτρα πρόληψης και ελέγχου διασποράς της λοίμωξης.
- Τα επιβεβαιωμένα κρούσματα του COVID-19 θα πρέπει να προσκομίσουν πιστοποιητικό από τον Θεράποντα τους Ιατρό με την επιστροφή τους στο σχολείο.

Γ. Γενικές οδηγίες για μείωση της πιθανότητας διασποράς του ιού COVID-19 στα Ειδικά Σχολεία

- Παραμονή παιδιών σε καλά αεριζόμενο δωμάτιο.
- Περιορισμός των μετακινήσεων στο σχολείο και καλός αερισμός των κοινόχρηστων χώρων.
- Διατήρηση αναγκαίων αποστάσεων 2 μέτρων μεταξύ των παιδιών.
- Αποφυγή γευμάτων σε τραπεζαρία, σίτιση στις αίθουσες διδασκαλίας.
- Δεν επιτρέπονται άσκοπες επισκέψεις από άτομα εκτός του προσωπικού.
- Χρήση απλής χειρουργικής μάσκας, ρόμπας μίας χρήσης και γαντιών από το άτομο που φροντίζει το κάθε παιδί/άτομο. Αποφεύγεται η επαφή των χεριών με τη μάσκα. Η μάσκα απορρίπτεται όταν είναι εμφανώς

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

λερωμένη ή βρεγμένη, καθώς και μετά τη χρήση. Στη συνέχεια εφαρμόζεται υγιεινή των χεριών.

- Εφαρμογή υγιεινής των χεριών μετά από κάθε επαφή με το άτομο/παιδί ή το άμεσο άψυχο περιβάλλον του, πριν και μετά την προετοιμασία φαγητού, πριν το φαγητό και μετά τη χρήση της τουαλέτας.
- Χρήση χαρτοπετσετών μίας χρήσης μετά το πλύσιμο των χεριών με νερό και σαπούνι.
- Εφαρμογή αναπνευστικής υγιεινής από το παιδί, εάν είναι δυνατό (κάλυψη στόματος και μύτης κατά τη διάρκεια βήχα ή φταρνίσματος, χρήση απλής χειρουργικής μάσκας, χαρτομάντιλων ή εσωτερικού του αγκώνα), καθώς και υγιεινής των χεριών.
- Προσεκτική απόρριψη των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για κάλυψη της μύτης και του στόματος στον κάλαθο απορριμμάτων ή σχολαστικό πλύσιμο στην περίπτωση που αυτά δεν είναι μίας χρήσης.
- Αποφυγή άμεσης επαφής με γυμνά χέρια, με σωματικά υγρά, ιδιαίτερα σάλιο, πτύελα ή άλλες αναπνευστικές εκκρίσεις και κόπρανα και εφαρμογή γαντιών μίας χρήσης. Μετά από οποιαδήποτε επαφή ακολουθεί υγιεινή των χεριών.
- Τοποθέτηση των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν από τα παιδιά και το προσωπικό π.χ. γάντια, μάσκες, χαρτομάντιλα κτλ. σε σακούλα που δένει μέσα στο δωμάτιο, πριν την απόρριψή τους μαζί με τα οικιακά απορρίμματα.
- Τα αντικείμενα των παιδιών/ατόμων όπως πιάτα, ποτήρια, μαχαιροπήρουνα, πετσέτες, σεντόνια, μετά από καλό πλύσιμο >60 °C επαναχρησιμοποιούνται.
- Καθαρισμός και απολύμανση επιφανειών και αντικειμένων στο δωμάτιο/αίθουσα του παιδιού/ατόμου καθημερινά με κοινό απορρυπαντικό ή σαπούνι, ξέπλυμα και στη συνέχεια απολύμανση με διάλυμα οικιακής χλωρίνης σε αναλογία 1:30.
- Συνεχής καθαρισμός της τουαλέτας καθημερινά με το ίδιο διάλυμα.
- Τοποθέτηση λερωμένων ρούχων, πετσετών και κλινοσκεπασμάτων σε ξεχωριστό σάκο για τα άπλυτα με προσοχή, για αποφυγή επαφής με το δέρμα και τα ρούχα. Πλύσιμο στο πλυντήριο με κοινό οικιακό

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

απορρυπαντικό σε υψηλή θερμοκρασία (60°C-90°C) και καλό στέγνωμα (μπορούν να χρησιμοποιηθούν και υδροδιαλυτοί σάκοι που μπαίνουν απευθείας στο πλυντήριο και διαλύονται στον κάδο πλυντηρίου αυτόματα).

- Τα σκεύη φαγητού των παιδιών να πλένονται ξεχωριστά των υπολοίπων ατόμων με ζεστό νερό και απορρυπαντικό από άτομο που φορά γάντια ή στα πλυντήρια πιάτων.
- Χρήση γαντιών και ρόμπας μίας χρήσης κατά τη διάρκεια καθαρισμού επιφανειών και αποκομιδής λερωμένων με σωματικά υγρά ρούχων, πετσετών και κλινοσκεπασμάτων. Ακολουθεί υγιεινή των χεριών.
- Όλα τα μέλη του προσωπικού θεωρούνται στενές επαφές και παρακολουθούν την υγεία τους.

1. Διαχείριση στενών επαφών (προσωπικό, παιδιά)

Άτομα που ήρθαν σε επαφή με επιβεβαιωμένο COVID-19 κρούσμα παρακολουθούν την υγεία τους από την ημέρα της τελευταίας επαφής και για 14 ημέρες. Στην περίπτωση που εμφανίσουν τα προαναφερόμενα συμπτώματα θα πρέπει να έρθουν άμεσα σε επαφή με τον ιατρό τους. Σκόπιμη είναι η τακτική (καθημερινή) και κατά προτίμηση άμεση επικοινωνία των στενών επαφών με επαγγελματία υγείας για όλη τη διάρκεια της παρακολούθησης.

Για όλο το διάστημα της παρακολούθησης (14 ημέρες) πρέπει να εφαρμόζονται τα παρακάτω:

- Διαμονή σε καλά αεριζόμενο δωμάτιο που χρησιμοποιείται μόνο από το άτομο αυτό.
- Περιορισμός όσων φροντίζουν το άτομο, ιδανικά ένα άτομο που δεν ανήκει σε ομάδα υψηλού κινδύνου (δηλαδή δεν είναι μεγάλης ηλικίας και δεν έχει χρόνια νόσημα).
- Δεν επιτρέπονται επισκέψεις.
- Διαμονή των υπόλοιπων μελών της οικογένειας σε διαφορετικό δωμάτιο και εάν αυτό δεν είναι εφικτό, τήρηση απόστασης τουλάχιστον 2 μέτρων από το άτομο.
- Χρήση διαφορετικής τουαλέτας.

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

- Περιορισμός των μετακινήσεων του ατόμου στο σπίτι, όσο είναι δυνατό.
 - Καλός αερισμός των κοινόχρηστων χώρων.
 - Καλό πλύσιμο των χεριών πριν και μετά από κάθε επαφή με το άτομο ή το περιβάλλον του (δωμάτιο, αντικείμενα), πριν και μετά την προετοιμασία φαγητού, πριν το φαγητό και μετά τη χρήση της τουαλέτας (πλύσιμο με νερό και σαπούνι ή χρήση αλκοολούχου αντισηπτικού ανάλογα, εάν τα χέρια είναι εμφανώς λερωμένα ή όχι).
 - Πάντα κάλυψη στόματος και της μύτης κατά τη διάρκεια βήχα ή φταρνίσματος.
 - Προσεκτική απόρριψη των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για κάλυψη της μύτης και του στόματος, σχολαστικό πλύσιμο στην περίπτωση που αυτά δεν είναι μίας χρήσης.
 - Αποφυγή άμεσης επαφής με σωματικά υγρά του ασθενή, ιδιαίτερα σάλιο, πτύελα ή άλλες αναπνευστικές εκκρίσεις και κόπρανα με γυμνά χέρια και εφαρμογή γαντιών μίας χρήσης. Σωστή εφαρμογή της υγιεινής των χεριών.
 - Αποφυγή επαφής με δυνητικά μολυσμένα αντικείμενα του ασθενούς όπως πιάτα, ποτήρια, μαχαιροπίρουνα, πετσέτες, σεντόνια τα οποία μετά από σχολαστικό πλύσιμο επαναχρησιμοποιούνται.
 - Καθαρισμός και απολύμανση επιφανειών και αντικειμένων στο δωμάτιο του ασθενούς καθημερινά με κοινό απορρυπαντικό ή σαπούνι, ξέπλυμα και στη συνέχεια απολύμανση με διάλυμα οικιακής χλωρίνης σε αναλογία 1:30.
 - Καθαρισμός της τουαλέτας καθημερινά με τον ίδιο τρόπο.
- 2. Στην περίπτωση που το άτομο εμφανίσει συμπτώματα αναπνευστικής λοίμωξης (π.χ. πυρετό, βήχα, πονόλαιμο, δυσκολία στην αναπνοή) καλεί άμεσα τον Προσωπικό του Ιατρό για περαιτέρω οδηγίες**
- Τα άτομα (παιδιά/εργαζόμενοι) που θεωρούνται στενές επαφές πρέπει να έχουν οδηγίες σχετικά με τον τρόπο μετάβασης σε συγκεκριμένο νοσηλευτήριο, εάν προκύψει ανάγκη.

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

- Προηγούμενη ενημέρωση του νοσηλευτηρίου που θα υποδεχτεί συμπτωματικό ασθενή πριν τη μετάβασή του και συγκατάθεση από τους γονείς/κηδεμόνες.
- Χρήση από τον ασθενή απλής χειρουργικής μάσκας κατά τη μετάβαση του στο νοσηλευτήριο.
- Μη χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς. Θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ιδιωτικό όχημα με ανοιχτά τα παράθυρα ή ασθενοφόρο.
- Εφαρμογή αναπνευστικής υγιεινής από τον ασθενή (κάλυψη στόματος και μύτης κατά τη διάρκεια βήχα ή φταρνίσματος, χρήση απλής χειρουργικής μάσκας, χαρτομάντιλων ή εσωτερικού του αγκώνα), καθώς και υγιεινής των χεριών, εάν είναι εφικτό.
- Τήρηση απόστασης τουλάχιστον 2 μέτρων από τους γύρω του τόσο κατά τη διάρκεια της μετάβασης στο νοσηλευτήριο όσο και κατά τη διάρκεια της αναμονής για εξέταση.
- Καθαρισμός και απολύμανση των επιφανειών που λερώθηκαν κατά τη διάρκεια της μετάβασης του ασθενούς στο νοσηλευτήριο από αναπνευστικές εκκρίσεις ή άλλα σωματικά υγρά με κοινό απορροπταντικό ή σαπούνι, ξέπλυμα και στη συνέχεια απολύμανση με διάλυμα οικιακής χλωρίνης σε αναλογία 1:30.

3. Άτομα με υποκείμενα νοσήματα

- Σε περίπτωση παιδιών/ατόμων με υποκείμενα νοσήματα θα πρέπει να υπάρχει τακτική επικοινωνία με τον Προσωπικό τους Ιατρό. Σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων, η απόφαση για νοσηλεία εν αναμονή του αποτελέσματος είναι στην κρίση του υπεύθυνου ιατρού και βασίζεται στη κλινική εικόνα, αλλά και το υποκείμενο νόσημα του ασθενή. Γι' αυτές τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού κρίνεται ιδιαίτερα αναγκαία η συστηματική εφαρμογή όλων των μέτρων για την πρόληψη της μετάδοσης και διασποράς του νέου κορωνοϊού, όπως αναφέρονται ανωτέρω.